

Temat: Funkcje i wpływ państwa na gospodarkę rynkową

Podczas zajęć:

- Poznasz pojęcia etatyzmu i neoliberalizmu
- Zapoznasz się funkcjami państwa w gospodarce rynkowej oraz instrumentami polityki ekonomicznej

Wyjaśnij w zeszycie pojęcia etatyzmu i neoliberalizmu oraz w punktach wypisz funkcje państwa i instrumenty polityki ekonomicznej.

Pamiętaj o wykonaniu prezentacji z BIZNESPLANEM – ocena równoznaczna ze sprawdzianem

Etatyzm – aktywna rola państwa we wszystkich dziedzinach życia.

Państwo:

- powinno inspirować rozwój gospodarczy,
- przeciwdziała kryzysom ekonomicznym,
- broni zasad uczciwej konkurencji

Keynes – wzrost wydatków państwowych (na inwestycje, roboty publiczne) powoduje spadek bezrobocia i zwiększa dochody ludności i równoważy popyt i podaż

Neoliberalizm – państwo jako nocny stróż

- bardzo ograniczona rola państwa do dostarczania obywatelom dóbr, których wytworzenie w sektorze prywatnym jest niemożliwe lub nieopłacalne (prawo, bezpieczeństwo, zdrowie)
- Friedman Milton – przeciwnik opiekuńczej roli państwa; państwo powinno starać się powiększać dochody obywateli, poprzez obniżenie kosztów

Funkcje państwa w gospodarce rynkowej

- **funkcja regulacyjna** udział władz publicznych w podziale dochodów oraz finansowaniu sektorów publicznych (np. publiczna służba zdrowia, szkolnictwo, ochrona środowiska czy obrona obywateli) albo określaniu niezbędnego zakresu własności publicznej. W ramach tej funkcji przeciwdziała się także praktykom monopolistycznym.
- **funkcja redystrybucyjna** polega na poprawianiu podziału dochodów osiąganych za pomocą systemu podatkowego, a także na uzupełnianiu dochodów przez świadczenia socjalne.
- **funkcja alokacyjna** dotyczy dóbr wymagających interwencjonizmu państwowego dla bezpieczeństwa publicznego; polega na podejmowaniu działań zgodnych ze zmieniającymi się uwarunkowaniami zewnętrznymi.
- **funkcja stabilizacyjna** polega na stabilizacji koniunktury gospodarczej w dłuższym czasie za pomocą instrumentów, takich jak podatki, ilość pieniędzy w obiegu, przeciwdziałanie bezrobociu; w ramach tej funkcji wyróżnia się politykę makro- i mikroekonomiczną.

Instrumenty polityki ekonomicznej:

- **polityki pieniężnej** polegają m.in. na prowadzeniu, najczęściej przez bank centralny, systematycznych działań mających na celu zapewnienie stabilności cen
- **polityki dochodowej** polegają m.in. na bezpośredniej ingerencji w proces ustalania wysokości płac i cen
- **polityki zatrudniania** polegają m.in. na oddziaływaniu na rynek pracy pod kątem potrzeb gospodarki kraju
- **polityki budżetowej** - polegają m.in. na ustalaniu wysokości oraz proporcji dochodów i wydatków budżetowych

Inflacja i Bezrobocie

W gospodarce rynkowej polityka pieniężna musi być prowadzona w sposób precyzyjnie powiązany z polityką dochodową i budżetową.

Bardzo restrykcyjna polityka pieniężna może powodować redukcję zatrudnienia, a nadmiernie ekspansywna – może sprzyjać inflacji i – ze względu na zagrożenia związane ze spadkiem płac – powodować wzrost żądań finansowych pracowników.

Zadanie dla chętnych:

Wypisz w zeszycie:

1. Sposoby przeciwdziałania inflacji
2. Sposoby zwalczania bezrobocia